

۱ - سنه

اعتصام

۳۰ تیر بن اول سنه ۱۳۳۵

۴ صفر سنه ۱۳۳۸

{ منافع عامه بنادام مجموعه اسلامیه در }

احمد شیرانی

ع. عاطف

طاهر المولوی

مصطفی نعیم

م. کریم

محمد باقی

تدبیر سنز و یا خود طالع سنز صبری افندی

اسلامیت و علم و معرفت

بخاراده علم و علما

آمد دیار بگردن برندا

مسائل فقهیه دن بر قاج سؤال

بو تون فنا القلره سبب سنز سکنز

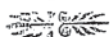
فیثانی (۵) غروشدرد

محل اداره : قاج - اعتصام

۱۳۳۴

اعتصم

واعتصموا

۴ صفر

۱۳۳۸ سنه

{ ہر پچشنبہ کوئی نشر اول نور }

۲۰ تشرین اول
۱۳۳۵ سنه

تدبیر سر و یا خود طالب علم صبری افندی

کوکل ایستردیکه صبری افندی حقیقہ یازیلایق مقالہ لک موضوع علم ریاضی، یا لکری فضائل و مزایای تشکیلیاتین. فقط چوق متأسفم کہ کنڈینک تدبیر سر لکی و یا خود طالب علم لکی، یا لکری قدیم مخاصم لکری نہ دکل، بزم کبی قدیم حرمتکار لکری نہ وینہ حرمتکار قالمق ایستہین آشنالکری نہ دخی فضائل و مزایای میانہ معاہب و نواقصی یاد ایتک ایچوندہ زمین و زمان حاضر لادی. فقط اولیلہ ظن ایڈیورز کہ بشقہ لکری نہ صبری افندی حقیقہ و برداری و یا خود ویرہ جکری حکمر، بزم ویرہ جکری حکمر قادر بیطار فائہ اولہ میہ جقدر. چونکہ حکمر لکری نہ صافیت و صمیمیتی خلوصکاری و یا خود غرضکاری ایلہ اخلاص و شائبہ دار ایتکہ، نہ وضعیت و نہ اولہ رق رأی مزی ویرہ بیارز. صبری افندی نہ تاریخہ حیات و شخصیتی. اوچ نقطہ نظر دن تدقیق ایتک ایستز: خواجہ صبری افندی — فرقہ جی صبری افندی — شیخ الاسلام صبری افندی.

خواجہ صبری افندی،

صبری افندی، زمانہ ک مقتدر، ممتاز، متقیظ و متبصر علماسندندر. کرک تحصیل علوم و کرک تدریس علوم ایلہ مشفق بولندی سنہ لودہ مدارس اسلامیہ دہ.

تحصيل و تدریسی مهتاد بولنان علومك شعباتنه هأند واسع معلومات و مطالعاتله مجهز اولمادینی کی سائر فنون لازمه یه ده نسبت صحیحه سه یوقدر . بونکله برابر مباحث علمیه ده درین بر نفوذ نظره مالسکدر . انتقالات ذهنیه و قابلیت تطبیقه می حدس و ارتجال خاصه لرینی حائز دكسه ده ، هر هانکی بر مسئله علمیه حقنده اعمال فکر ایدرسه اومشله یه دأثر درین و اینجه بر قوف صاحبی اولور واکلا دیغنی بشقه لرینه اکلایرکن افاده سنه منطقی بر جریان ویرر . دینه بیلیرکه اگر صبری افندی ، علوم فلسفیه ایله اشتغال و منطق فطریستی منطق کسبی ایله تقویه ایتش بولنسه ایدی ، زمانزك اک ممتاز فلسفه و منطق شناسلرندن اولوردی . فقط مدرس و مجیز صبری افندی ، مستثنا ذکاسیله ، قابل توسیع معلوماتیله ، او منطقی تقریر و افاده لریله ، حیات علمیه سنی مابعد عمرینه نقل ایده جك طلبه ، انسال معنویه یتشدره مه مش بولندی کی یینه او سکین و منطقی قلمیله ده آثار نافعه یازمق مسالسنکی التزام ایتمه مشدر . آخیر آرومانیاده یازمش اولدینی (دینی مجددر) ایله هنوز اوقویه ندیغمز (یکی مجتهدلرک قییم علمیه سی) نام اثرندن بشقه بر یادگار قلمی سنه مطلع دکاز . بو اثرلری وجوده کتیره سنه وسیله احضار ایدن اومه جوریتی ، حیات علمیه سی نامه بر مسعودیت تاقی ایلر سه یریدر . چونکه اومه جوریت اولماسه ایدی ، بو اثرلری ده وجوده کتیره مه چکی کرک او ووقعه دن اولنکی و کرک صوکره کی خط حرکت لر یله ثابتدر . اگر صبری افندی ایلم حیاتی علمی و دینی اثرلر یازمایه صرف ایتسه ایدی هم کندی منفعتنه ، هم ده دین و ملتک منفعتنه خادم مقبول و مرغوب بر مسلک طویش اولوردی . چونکه معانیسنک اینجه لکندن زیاده الفاظنک کر قتلکی طولانی سیله حصوله کان صعوبت فهم و مطالعه دن صرف نظر ایدیلر سه ، یازاجنی آثار کینه بیوک بر رغبتله اوقونه چینی شبهه سنز ایدی . اسف اولور که کنیدینی قاندر دینی مظلم و مهلك جریانلر ، مسالمانلرک منویاتنه و بالخاصه اسلامیتک صرکز انتشاری بولنان مدارسه عأندیازی یازمه سنی اونو تدریدی !

فرقه جی صبری افندی
فرقه جی ، تنبیه دیکرله سیاسی صبری افندیسنک احوالنه تماماً واقف دکاز ، بونک سببی بزم فرقه جی اولمامه ضررر . هوت بن ؛ اتحاد و ترقیه قارشی متین بر مخالفدم و حالاده مخالفم . فقط مخالفتم شخصی بر دائره دن اوته کچمه دی . اتحاد و ترقی بنای مشغونی بیهه حق هر هانکی بر قوته

اوزاقدن اوزاغه مظاهردم ، فقط هيچ بر زمان اشتلافي اولمادم وحالده دكم .
 يالكز اشتلافييلرله دكل ، هيچ بر فرقه ايله علاقه دار اولمادم واولق فكر ندهده
 بولميورم . چونكه هيچ بر ينك خط حركتي بكنميورم . ايسته بووضعيت منفردام
 حسييله صبري افنديك فرقه سيلمه عائد احوالي اطرافيله بيله ميورم . يالكز كرك
 مخالفتده كي اشتراكز طولاي سيلمه اره مزده وقوعه كلن شخص تمايلردن و كرك
 اوزاقدن اوزاغه مشهور من اولان خط حركتلرندن اكليله بيلدكارمي يازمق صلاحيتي
 حازم . صبري افندي متين ، شباتكار ، جسور بر مسلك صاحبيدر و بو حالي
 كنديسي ايچون قيمتلي بر ميستدر . فقط بعضاً ثبات و جسارتق افراط و تعنده
 واردير . بعضاده حقيقت حال و ايحباب مصلحتدن زياده حسياتنه تابع اولور .
 مسائل علميه ده كوسترديك نفوذ نظري ، حادثات اداريه و سياسييه ساحه سينده
 كوستره من . ايچنده بولنديني حال ؛ كنديسي استقبالي كورمكن منع ايدر . منسوب
 اولديني فرقه يه افكار و ملاحظات اداريه و سياسييه سندن زياده نظريات و معلومات
 علميه سيلمه خدمت ايده بيلير . بونرك الك صوف منالي صادق بلكه كنديسي اره سينده آچيلان
 مناقشه معلومه در . اكر بر شيخ الاسلام وحي بر عالم ممتاز صفتيله كنديسندن
 بلكه نيان و قاروتمكيكي الدين بيراق يه اره ده كي اختلافي مبطوعات ستونلرينه كچيرمه دن
 حل و فصل ايتسه يدي ؛ نه صادق بلك علميه علمينه پوت قيرمه سينه نه حریت
 و اشتلاف فرقه سنك تفرقه اوضه امه سينه ونده كندى علمينه جريانلر حصونه ميدان ،
 و يرلزدى . صبري افنديك مخالفتي بم مخالفتي كي قديم دكلدر . چونكه اولجيه
 اتحادجى ايدى . ده بر طاقم ذاتلر كي اوده هر نه دنسه كچينه مديكي اتحاد و ترقى
 فرقه سندن آريله راق بر مدت صوكره (اهالى) فرقه سنى تشكيل ايلمشلردى . هلكه مجزده
 الك طبعي و الك متجانس بر فرقه اولق قابليتني حاز بولنان اوفرقيني لغو ايدرك
 «حریت و اشتلاف» ناميله برخليطه وجوده كتيرمه لرى صبري افندي ايله رفقاى
 صائره سنك ايلك واك بيوك خطاي سياسياري تشكيل ايدر . صبري افندي حریت
 و اشتلاف ايچون اولجه ناصل قوت ايدسه شمى ده املاسى مشكل بر بوشاقدرد .
 شيخ الاسلام صبري افندي .

صبري افنديك تدبير منلر كي و ياخود طالع منلر كي اك زياده شيخ الاسلام فائده

تأثیری کوستردی . کنديسي سون هر آشناسی کي بنده شيخ الاسلام اولماسی .
ایسته میوردیم . چونکه بفرقه شيخ الاسلامی اوله جنی ایچون سنه لر دئیری آجقلندن .
جانی یانان مخالفار اطرافنی آلاچقلردی . مشیختک ماء و ویشلری هرکی ممنون
ایده جک درجه ده مبدول بولنمادینی ده معلومدی . پک آز کیمسه لر - اونا لرده
بشقهلرینی عزل ایتک صورتیه غایرله بیله جکدی . بوندن ماعدا سنه لر دئیری تذبذب
وتشوش ایچنده چالقالان مشیخت و شعباتنده برار صلاح وجوده کتیرملکده
حسب الزمان مشکلدی . حالوکه صبری افندی حقنده توجه کار بولنانلر ، کنديسندن
چوق شیلر بکله یه جکلردی ، بکله دکلرینی کورمه یه نیجه ده علیهنه چور یله جکلر و بوضو رتله
صبری افندی کوزدن دوشه جکدی . موقع اجتماعینی بویه منزله کورمک
ایسته مین جدی دوستلری اوزمان شيخ الاسلام اولماسی خوش کور میورلردی .
فقط تدبیر سزاسکی و یا خود طالع سزلکی کنديسي او مقامه کتیردی . بو تدبیر سزلکدن
حصوله کله سی ملحوظ اولان سوء نتائج ؛ بشقه تدبیرله تمهیدل ایدیله بیلیردی .
یاک ، نزه ، ماقبل ، عارف ، منصف کیمسه لر اطرافنه ظو یلامق و یا باجنی ایشارده
اونارله مشاوره ده بولمقی ، هر مقامه اهل و اربابی کتیرملک ، بری عزل اولونجه
پرته دها ای سنی وهیج اولما زسه مماثلانی نصب ایتک کي تدبیرل ترک واهاله معروض
قالماسیدی شيخ الاسلام صبری افندی ، دوستلری بو کونجی درجه ده متأثر ایده جک
موأخذات و مهاجاته هدف اولمزدی . فقط تماماً معکوس بر خط حرکت
تمقیب ایتدی . اطرافنه طوپلایه راق کنديلریله مشاوره ده بولندی کیمسه لر ، علم
و عرفان ، فکر و تدبیردن محروم و حسیات طفلانه ایله مشبوع ایدیلر . ایچلر نده
علم و عرفان ، فکر و تدبیر صاحبی اولانلارده ؛ متانت اخلاقیه و رصانت محاسبیه
کنديسنگ بکنه جی بر حالده بولنمادقلری کي افکار عمومی نه کاده تقدیر و تحمیننه
مظهر موقع اجتماعی صاحباری دکلر دی . اکلایه مدیغمز بر حکمته مبنی شيخ الاسلام
صبری افندی بولری کنديسینه مشاور خاص انتخاب ایتدی و اک یوکسک موقعاره
اونلری چیقاردی . چیقاردی اما کنديسي ایچون ای اولمادی . اونلر ایچون ای
اولمایه جنی ده روش احوال دن ا کلا شیه مقده در . کرچه تمقیب اولسان غایه تقدیره
شایاندی . فقط عین غایه نی تمقیب ایده جک یوکسک موقعی ، یوکسک یاشلی ، واسع

معاوماتی ذوات یوق دکلدی. حاصلی شیخ الاسلام صبری افندی محاورات و محاوراتند
 یک منطقی طوراندینی حالده معاملات واجرا آتنده ایجابات منطقه دن یک اوزاق
 قالدی. یاراتی اغیارندن تقریق ایده مهممی یاراتی ده اغیار صیره سینه کچیردی.
 فقط بوتون نواقص و تدبیر سزلیکلریله برابرینه پاک و وجدانی، صاف یوره کلی،
 خیر خواه، عقیف و مستقیم، قیمتی، نفوذ نظر صاحبی بر ذاتر. القات
 و تأثیرات خارجیه دن آزاده بولند قجه این دوشنور، این کورور. آنک ایچون،
 فرقه جی و شیخ الاسلام صبری افندیلر ایله علاقه م اولماق له برابر خواجه صبری
 افندیك - دونکی دوستلریك بو کون دشمن اولماسنر غماً - حالا دوستیم و دایماده
 دوست قاله سینگ،

احمد شیرانی

اسلامیت و علم و معرفت

ظلمده هیچ بر دین یوقدر که علم و معارفه اسلامیت قدر موقع و یرمش اولسون
 دین اسلام تاریخیاً وضوح و انکشاف تامه مستند اولدینی کی ماهیه ده علم و معرفت
 اساسنه مبتنی بر حقیقت، بر حقیقت صرفه اولدینی ایچون آنک نظر نده علمک، فنک یک
 بویوک بر قیمتی وارد.

دینیه بیلیر که بر مسلم نه قوتده علم و معرفت صاحبی ایسه اولوسبتنه قوی بر مؤمن
 اولور، و بالعکس نه قدر جاهل و احکام اسلامیه دن بی خبر اولورسه دیانته اودرجه
 ضعیف، او مرتبه حکم سز قایلر، ادیان سائر ایسه بویله دکلدر. آنلرده بر فرد،
 دیننه نه قدر وقوف سز بولورسه اوقدر متدین یا شار و نه درجه واقف لدنیات اولورسه
 دیندن اوقوتده تبعید ایدر.

علم و کمال صاحبی بر مؤمنک گذارش حیاتی نظر دقته آلیکیز، کوره چکسکیز که
 سن شایبتدن اوان شیخو خننه قدر اخلاقی، اطواری، زهد و تقوایی کون کچدکجه
 تصفی و تزاید ایدر، عالمده منتشر سائر دین طالریک حالی ایسه هیچده بویله
 دکلدر، آنلر استکناهاات دینیه ده نه درجه ایلر یله ایسه دیننه اولان رابطه قلبیه می
 اوقدر آزالیر.